

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 22089/2555

นางสาวเบญจมาศ โสคำโจทก์ นายสมศรี สุขสมัยจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 249, ป.รฎ. มาตรา 103, ป.พ.พ. มาตรา 918, ป.พ.พ. มาตรา 904, ป.พ.พ. มาตรา 916, ป.พ.พ. มาตรา 900

ย่อ / หลักกฎหมาย

ปัญหาว่าหนังสือมอบอำนาจปิดอากรแสตมป์ครบถ้วนหรือไม่แม้จำเลยไม่ได้ยกขึ้นต่อสู้ไว้ในศาลล่างทั้งสองและเพิกยกขึ้นโต้แย้งคัดค้านในชั้นฎีกา แต่ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจฟ้องเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน จำเลยมีสิทธิยกขึ้นอ้างในชั้นฎีกาได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 249 วรรคสอง ป.รฎ. มาตรา 103 นิยามคำว่า ชิดฆ่า หมายความว่า การกระทำเพื่อมิให้ใช้แสตมป์ได้อีก โดยมีเจตนารมณ์เพื่อมิให้นำแสตมป์นั้นมาใช้อีกอันเป็นการหลีกเลี่ยงค่าอากร เมื่อปรากฏตามหนังสือมอบอำนาจว่ามีการขีดเส้นคร่อมฆ่าอากรแสตมป์แล้ว แม้จะไม่ได้ลงวันเดือนปีที่ขีดเส้นคร่อมฆ่าอากรแสตมป์ และไม่ได้ลงลายมือชื่อไว้บนอากรแสตมป์นั้น ก็ถือได้ว่าเป็นการขีดฆ่าที่สมบูรณ์ สอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งกฎหมายแล้ว จึงรับฟังหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานได้ เช็กพิพาทเป็นเช็กสั่งจ่ายให้แก่ผู้ถือ ย่อมโอนไปด้วยการส่งมอบให้แก่กันตาม ป.พ.พ. มาตรา 918 ประกอบมาตรา 989 วรรคหนึ่ง เมื่อโจทก์เป็นผู้รับโอนเช็กพิพาทมา จึงเป็นผู้ถือย่อมเป็นผู้ทรงตาม ป.พ.พ. มาตรา 904 มีอำนาจฟ้องให้จำเลยรับผิดชอบตามเนื้อความในเช็กได้ จำเลยผู้ถูกฟ้องในมูลหนี้ตามเช็กพิพาทไม่อาจต่อสู้โจทก์ผู้ทรงด้วยข้อต่อสู้อันอาศัยความเกี่ยวพันกันเฉพาะบุคคลระหว่างตนกับผู้ทรงคนก่อน เว้นแต่การโอนจะมีขึ้นด้วยคบคิดกันฉ้อฉลตาม ป.พ.พ. มาตรา 916 ประกอบมาตรา 989 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน 268,750 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน 250,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 250,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 9 เมษายน 2552 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 5,000 บาท จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการแรกว่า หนังสือมอบอำนาจให้ฟ้องคดีท้ายฟ้องของโจทก์ปิดอากรแสตมป์ไม่บริบูรณ์จึงรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้หรือไม่ ปัญหาว่าหนังสือมอบอำนาจปิดอากรแสตมป์ครบถ้วนหรือไม่แม้จำเลยจะไม่ได้ยกขึ้นต่อสู้ไว้ในศาลล่างทั้งสองและเพิกยกขึ้นโต้แย้งคัดค้านในชั้นฎีกาก็ตาม แต่ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจฟ้องเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน จำเลยย่อมมีสิทธิยกขึ้นอ้างในชั้นฎีกาได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249 วรรคสอง จำเลยฎีกาว่าหนังสือมอบอำนาจท้ายฟ้องปิดอากรแสตมป์ไว้จริง แต่ไม่ได้ขีดฆ่าตามที่กฎหมายบัญญัติ คือไม่ได้ลงวันเดือนปีที่ขีดคร่อม ไม่ได้ลงลายมือชื่อหรือประทับตรานิติบุคคลไว้บนอากรแสตมป์นั้นเลย ขัดต่อประมวลรฎ. มาตรา 103 นั้น เห็นว่าประมวลรฎ. มาตรา 103 นิยามคำว่า ชิดฆ่า หมายความว่า การกระทำเพื่อมิให้ใช้แสตมป์ได้

อีก โดยมีเจตนารมณ์เพื่อมิให้นำเสนอบันทึกนั้นมาใช้อีกอันเป็นการหลีกเลี่ยงค่าอากร เมื่อปรากฏตามหนังสือมอบอำนาจว่ามีการขีดเส้นคร่อมฆ่าอากรแสตมป์แล้ว แม้จะไม่ได้ลงวันเดือนปีที่ขีดเส้นคร่อมฆ่าอากรแสตมป์ และไม่ได้ลงลายมือชื่อไว้บนอากรแสตมป์นั้น ก็ถือได้ว่าเป็นการขีดฆ่าที่สมบูรณ์สอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งกฎหมายแล้ว จึงรับฟังหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานได้ ฎีกาของจำเลยในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการสุดท้ายว่า จำเลยจะต้องรับผิดชอบชำระเงินตามเช็คพิพาทพร้อมดอกเบี้ยให้แก่โจทก์ตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า เช็คพิพาทเป็นเช็คสั่งจ่ายให้แก่ผู้ถือ ย่อมโอนไปด้วยการส่งมอบให้แก่กันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 918 ประกอบมาตรา 989 วรรคหนึ่ง เมื่อโจทก์เป็นผู้รับโอนเช็คพิพาทมา จึงเป็นผู้ถือ ย่อมเป็นผู้ทรงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 904 มีอำนาจฟ้องให้จำเลยรับผิดชอบตามเนื้อความในเช็คได้ กรณีเช่นนี้ จำเลยผู้ถูกฟ้องในมูลหนี้ตามเช็คพิพาทหาอาจต่อสู้โจทก์ผู้ทรงด้วยข้อต่อสู้อันอาศัยความเกี่ยวพันกันเฉพาะบุคคลระหว่างตนกับผู้ทรงคนก่อนนั้นได้ไม่ เว้นแต่การโอนจะมีขึ้นด้วยคบคิดกันฉ้อฉลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 916 ประกอบมาตรา 989 วรรคหนึ่ง ตามคำฟ้องของโจทก์บรรยายว่า นางสมปองกับนางวรรณได้ร่วมกันกู้ยืมเงินโจทก์จำนวน 250,000 บาท ไม่มีสัญญากู้เงิน แต่บุคคลทั้งสองได้นำเช็คพิพาทให้ยืมถือไว้เป็นประกัน และจำเลยให้การต่อสู้ว่าจำเลยไม่เคยไปขอกู้เงินจากโจทก์ ไม่เคยมอบเช็คให้แก่โจทก์เลย หากแต่จำเลยเคยไปขอกู้เงินจากนายเฉลิมพงษ์ซึ่งเป็นพี่ชายหรือน้องชายโจทก์ ไม่ได้ทำสัญญากู้เงิน แต่ได้นำเช็คพิพาทมอบให้นายเฉลิมพงษ์ยืมถือไว้เป็นประกัน ประเด็นข้อพิพาทจึงมีว่าจำเลยไปขอกู้เงินจากโจทก์ตามฟ้องหรือไม่ และจำเลยได้มอบเช็คพิพาทแก่โจทก์หรือไม่ นั้น ฎีกาของจำเลยดังกล่าว ล้วนแต่เป็นฎีกาที่กล่าวอ้างข้อเท็จจริงผิดแผกไปจากที่ปรากฏตามคำฟ้องของโจทก์และตามคำให้การของจำเลยทั้งสิ้น เพราะตามคำฟ้องของโจทก์เป็นเรื่องที่โจทก์บรรยายฟ้องว่านางสมปองและนางวรรณขอกู้ยืมเงินโจทก์โดยบุคคลทั้งสองนำเช็คพิพาทที่จำเลยส่งจ่ายมาแลกเงินไปจากโจทก์ และจำเลยให้การว่านางวรรณไปกู้ยืมเงินจากนายเฉลิมพงษ์น้องชายโจทก์ นางวรรณโดยจำเลยได้มอบเช็คพิพาทให้แก่นายเฉลิมพงษ์ยืมถือไว้เป็นประกัน ประเด็นข้อพิพาทจึงหาได้เป็นดังที่จำเลยฎีกาไม่ หากแต่เป็นเรื่องที่จำเลยให้การต่อสู้คดีด้วยข้อต่อสู้อันอาศัยความเกี่ยวพันระหว่างจำเลยกับนายเฉลิมพงษ์ซึ่งเป็นผู้ทรงคนก่อนขึ้นต่อสู้โจทก์ ซึ่งจำเลยหาอาจทำเช่นนั้นได้ไม่ เว้นแต่การโอนเช็คพิพาทให้แก่โจทก์จะได้มีขึ้นด้วยคบคิดกันฉ้อฉล แต่เมื่อจำเลยมิได้ให้การโดยชัดแจ้งและไม่มีประเด็นข้อพิพาทที่จะนำสืบดังที่ได้วินิจฉัยมาข้างต้นแล้ว คดีจึงวินิจฉัยได้โดยไม่ต้องสืบพยานโจทก์และจำเลย เมื่อเช็คพิพาทเป็นตราสารที่โอนเปลี่ยนมือกันได้เพียงส่งมอบให้แก่กัน นายเฉลิมพงษ์เป็นผู้ทรงคนก่อนย่อมมีสิทธิโอนเช็คพิพาทให้แก่โจทก์และโจทก์ผู้รับโอนเช็คพิพาทมาก็หาจำต้องมิติดสัมพันธ์กับจำเลยไม่ เมื่อโจทก์เป็นผู้ทรงโดยชอบด้วยกฎหมาย และข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็คพิพาทและธนาคารผู้จ่ายปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็คดังกล่าว จำเลยจึงต้องรับผิดชอบชำระเงินตามเช็คนั้นให้แก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 900 วรรคหนึ่ง, 914, 989 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 224 วรรคหนึ่ง ที่ศาลชั้นต้นงดสืบพยานโจทก์และจำเลย แล้วพิพากษาให้จำเลยชำระเงินตามเช็คพิพาทพร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์ตามฟ้อง และศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิพากษายืนนั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ชัยรัตน์ เบ็ญจะมนโน . อภิรัตน์ ลัดพลี . ธงชัย เสนามนตรี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา . ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th . <https://www.thaideka.online/deka/22089/2555>